

Numărul 20

Oradea-mare 14/27 maiu 1900.

Anul XXXVI.

Apare duminica. Abonament pe an 16 coroane, pe 1/2, de an 8, pe 3 luni 4. Pentru România pe an 20 lei

Carmen Sylva

I E H O V A H.

(Fine.)

23.

Și singur își vorbește-acum zimbînd:
 „Acum îi sînt pe urme, 'ncep să-l aflu!
 „În Duhul creator e Dumneșeu —
 „El dă viața 'n veci prin daltă piatră
 „Și pânzei prin penel; și lumii de oameni
 „Cunosc pe Dumneșeu dintr'un măestru!
 „Prin capul meu, imagini, curgeți, curgeți
 „Și dați putere mînilor mele! Rob să fiu,
 „Tu trup de lut, într'aripat de suflet!
 „Sînt vecinic! Eu, și gîndul meu, sînt vecinic!
 „Eu am să te 'nțeleg, să te cuprind,
 „Tu lume! Taina ta am s'o descopor —
 „Eu, eu sînt Dumneșeu!“

Și ca 'mbetat,
 Lăsându-și lucrul, el țese 'n suflarea
 De vînt de zori, să-și rîcorească fruntea:
 Și iată, 'n caldul fapt de zi, pe pragul
 Bisericii, el vede-acum scaldată
 De razele-aurii, ședînd o mamă
 Frumoasă fără seamăn, fericită
 Și tineră. Obrajii ei de înger
 Plecați peste copilul ce-și întinde
 Mînuțele cu drag, cercîndu-și sînul
 Pe care ea-l plecă mereu, ca să îl sugă.
 Copil și mamă se priviau în ochi
 Cu drag, și fericiți, și-uitînd de lume,

Și el, nevinovatul, o făcea
 Pe ea ferice, iar pe el ferice dînsa.

24.

Ahasver stă pe loc și lung priveșce,
 Iar ochii lui se 'ntunecă. „Nebun
 Ce sînt! Un biet nimic! Și praf al căii!“
 Întră 'n atelier cu grab' apoi s'întînd
 Cuțitu 'ntr'un tablou sfîrșit, cu vuet

M a i u.

Izbî clocanul greū, de sus, în capul
Statuei, și se 'ntoarse și fugi.
Dincolo de-Alpt o vale fericită —
Aici a 'ntrat Ahasver și-a oftat,
Și lacrimi calde-î năpădiră fața.
Se 'ntinse 'n țarb' apoi, gemend cu hohot
Cu fața 'n jos, ca 'n chinuri negrăite.

25.

Atunci un vânt domol și cu odoruri
Venî și-aduse pulvere de floare
Și-o puse prin potirul altor flori.
Duceau din floare 'n floare-albine iuți
Și fluturii polenul; iar prin aer
Furnici sburaū, cîntând, convoi de nuntă.
Și paseri multe 'n crîng steteau de vorbă
Orî puf duceau la cuib, iar una 'n sboru-î
Venî spre-Ahasver, visatorul, vrînd
Să-î smulg' un fir de păr, să-l ducă 'n cuib.
Cu puil, din păduri, o căprioară
Îeși la margini, și sună domol
Frunziș uscat, sub pașii lor, și vreascuri
Cădute jos de vînt, din fağıt tinert.
Iar florile deschise-aveau potirul
Și 'ntreg acest concert primăvăratesc
Părea un cîntec cald și 'mbătător.
O șoaptă s'auzea, și pași încetî
Și-un riset drag ca sunetul de clopot
Se tot apropiau: voinic, un tîner
Ținea, cu brațul, strînsă peste mijloc
Pe-o fată ca un inger, și ț-a pus
În deget un inel! „Mireasa mea!”
Î-a zis, iar ea: „Îubitul meu de veci!”
Ș-apoi, îmbrățișînd-o iar flăcăul,
Întră așa p'umbroase căi în codru.

26.

În sus sări Ahasver, luminat,
Și chipul îi lucia ca faptul zilei.
Apoi cădî 'n genunchi ș-avînd spre ceruri
Întinse brațele, vorbi cu glas de tunet:
„Iehova' ești! Tu Domn și Dumneđeū!
„Eū te-am cătat prin lume pretutîndent,
„În jertfe te-am cătat și 'n sihăstrie,
„În crime și 'n dispreț eū te-am cătat.
„Cum fuge dup' al mamei glas copilul
„Și puil cum se țin după cerboaică!
„Întregul chin al lumii l-am răbdat,
„Bēu pāharul plin al suferinții,
„Eū binele-l iubit, făcut-am bine,
„Urmîndu-l chiar și 'n noaptea rătăcirii.
„Cătat-am pe Iehova prin pustii,
„În mări adânci, în criveț și 'n furtună,
„Și 'n inimă la mine l-am cătat,
„Dar cupa-mi de bēut durere-a fost,

„Și necredinț' a fost mîncarea mea.
„Iar viața, ce-am trăit, un întunerec.
„Dar tată, ochii mei te vîd acum:
„Voința firii, ea e Dumneđeū,
„Iehova-î Dumneđeū, e mersul firii —
„Ah, cine-s eū, Iehova, ca să-ți cer
„De-acuma binefaceri? Lui Iehova
„Eū plec genunchii, că Iehova-î bun!
„Acum doresc să-mi pot închide ochii
„Și capul să mi-l culc într'un mormînt.
„Căci te-am vîdut Iehova, ochi în ochi,
„Eū vreaū de-acum să gust ce dulce-î moartea!
„Voiū trece-acum ca frunza 'n vîntul toamnei;
„Și-apururi preamărit să fi, Iehova!”

A zis, și-apoi cădî pe flori ca vreascul
De vînturi scuturat, și-apoi muri.

G. COȘBUC.

De dincolo de mormînt.

(Urmare.)

Carul se opri la fântîna — Săteanul se întorcea
de la moară, copila lui, — o fetișcană rumenă
și chipeșă, sta pe sacul cu făină. Ea cîntase, de si-
gur, înșirîndu-și pe firul cîntecului, mîrgăritarele
visurilor ei —

Ema veni lângă Mariū, roșie, roșie ca și unele
din florile culese.

— Uite, poftim și dumitale, — îți plac florile?
se adresă fetișcanei —

— Da, cuconiță — răspuse fata, cu rușine, și,
cum le luă, și le prinse în păr —

— Șeii ce, Mariū? Vrei să ne întoarcem în sat
cu carul? Ne iei, bade dragă?

— Da cum nu, cuconiță — Numa', nu v'eti um-
ple de făină, că doar viū de la moară? —

— Ne ștergem noi, acasă, răspuse Mariū.

Iată-i în car, împodobiți cu flori, făcînd haz de
ideea ce-avuseseră și ducînd-o în glume și 'ntr'un
ris, pe calea dintre lanurile strălucitoare.

IV

În casa mare și plină de bunătăți de tot felul,
— este o frămîntare plină de tristețe și de grijă

De cu noapte Mariū a cădît iaraș bolnav și,
trei medici veniți în grabă, au făcut consult și au
tiesit cu rînduri dese și mîrunte doue file lungi de
hîrtie —

Dă în toamnă.

Vîntul șueră în coșurile sobelor, împrăsciînd în
casă un tremur fără voce; afară duce frunzele val-
vêtej cu fășii de praf rupte par' că din fața pămîn-
tului.

Ochii dimineții s'au deschis asupra unui cer vi-
jelios, posomorit.

Ochii Emei, umedi încă de plîns, s'au deschis
de odată, după o scurtă ațipire, asupra patului pe
care stă acum, amorțit de medicamente, el, viața
sufletului ei —

Se ridică din fotoliu, încetșor de tot, oprindu-și chiar și suflarea și se apropie de capeteiul lui.

Cât e de galben, cât pare de slăbit! ...

De unde boala aceasta, într'un corp care se arată atât de voinic? Și eră o boală grea, după cum îi spunea inima ei, cu toate că medicii o încredințaseră de vindecare ...

Eră a patra oară că scumpul ei bărbat cădea pradă suferinților, în acești doi ani de când se luaseră.

Și din ce în ce se făcea mai slab, mai lipsit de energie, mai melancolic, după fiecare ridicare din pat.

De ce nu putea să-i ia cu mâna ei, suferința ascunsă?

Bucuros ar fi dat o parte din sănătatea ei înfloritoare, din tăria ei trupească, numai să fi putut infiripa pe Mariu al ei care o făcuse nespus de fericita ...

Când gândul de-a-l pierde îi străfulgeră mintea câte-o clipă, simțea că o receală ca de moarte îi cuprindea ființa întreagă și multe momente apoi se adância ca într'un chaos.

O! dac' ar fi știut, ea părinții ei, că Mariu eră condamnat, — că vântul acestei toamne trebuia să-l spulbere ca pe-o frunză ce se ținea abia de ramura vieții!

Bieții bătrâni inse păstrău taina în amărta adâncime a sufletului lor, — de doue ori gârboviți subț gârbașii săngeros al soartei: durerea că aveau să piardă un om rar de bun, și durerea patimilor fiecei lor, a căreia iubire de el o cunoșeau și le plăcea.

De-aseenea lovitură eră timp pentru Ema, și ingrigirile lor pentru ea și pentru Mariu se îndoiseră, purtând masca sublimă a încurajării și a speranței.

Zilele treceau inse, bântuite de-o iarnă timpurie, după cum un sfârșit timpuriu își însemnă din ce în ce mai mult apropierea, pe chipul uscat al lui Mariu ...

Intr'o scara, pe când vijelia eră în culmea ei, Mariu începă să ațurească și par' că să se bată cu moarța ...

În timp ce slugile alergău care după medicii, care la părinți, Ema, îngrozită, plecată asupra-i, strângându-i mâinile reci și asudate, în mâinile ei fierbinți, — îl cheamă cu numele cele mai dragălașe, printre călduroase cuvinte ce adresă Dumneșeirei ca să îl scape, ca să îl dăruiască.

De-odata stată să asculte: el pronunță un nume ... aproape cu totul dispărut din amintirea ei.

— Nelly ... dragă Nelly ...

Ema îngâlbeni și mai mult, plecându-se mai tare, ea să asculte mai bine:

— Iartă-me Nelly ... că te-am părăsit ... șoptia înainte Mariu. Nu te-am uitat ... nici odată inse, — căci numai pe tine ... cu adevărat te-am iubit ...

Se oprî o clipă, apoi, zimbînd, alintându-și mișcăurile, îngână:

— Da, așteaptă-me puțin numai, și viu ... să te întovărășese ... pentru totdeauna ...

Somnul i se făcū liniștit: crisa trecuse.

Trecuse pentru el, dar lăsase o dureroasă impresiune în sufletul Emei ...

Oare în adevăr n'o putuse Mariu uită pe Nelly? Nu cumva pierderea ei aruncase în ființa lui semința boalei ce-i sleise astfel viața? Poate că boala aceasta se înreise așa de curînd, unde găsiă ca hrană un fel

de remușcare în sufletul lui Maiu, căci își mai le-gase viața de-o femeie ...

Da, acum îi venia ei în minte unele momente când îl surprindea pe gânduri, când citia pe furis, câte-o clipă, în frumoșii lui ochi, tristețe și regret.

Și cu toate acestea cât a fost de dragălaș cu dînsa! Simțimîntul lui, pentru ea, i se părea că eră adevărata iubire — fără nici un gând ascuns ...

Presemne că eră numai părerea ei, din prea multa dragoste de el ...

Ea, mai mult decât el, îmbrăcă o iluziune cu vestimîntul realității: da iubirii lui întregimea de putere și de curăție ce izvoră din iubirea ei.

Nu, sërmanul Mariu! El nu eră vinovat. El luptă ca să fie al vieții ce reîncepuse; dar remănea același, mare în statornicia pentru o iubire apusă, — unica și cea adevărată ...

Nelly, moartă, continuă să trăiască în amintirea și în iubirea lui cea nouă ...

Se ridică, frămîntată de-o gelosie amarnică, în-tocmai cum se mai simțise odată, în timpul căsnicieii lui Mariu cu Nelly.

Eră cu puțință ea, de dincolo de mormînt să treacă asupra unei vieți o asemenea suflare otrăvitoare?

Căci, așa eră, — i se făcea din ce în ce mai vădit lucrul, — că numai neuitarea de Nelly îl adu-sese pe bietul Mariu în starea de acum ...

Se oprî în dreptul patului, sfășiată de presimțirea că eră pierdut pentru ea, apesată de greutatea zdrobitoare a gelosiei postume.

Apoi cădū în fotoliu, lângă capeteiul lui și izbucni în plîns.

În starea aceasta o aflară părinții și primul dintre medicii chemați.

(Finea va urmă.)

N. RADULESCU-NIGER.

Clipe amare,

Clipe dulci...

A fost că nu ne-am înțeles,

De-aceea noi ne-am supărat ...

Și clipe-amare am cules ...

În sufletul îndurerat

Cu grea măhnire ne-am ales ...

În urmă inse, luminați

Am ris de ceartă. Și dușoși,

Ne reveșurăm împăcați,

Iar din luceșerii-ți frumoși

Cetiam: de ce-am mai fost certați? ...

După clipite de 'ntristat,

O clipă dulce ne-a zimbit ...

Și-o clipă de înseninată

Alungă clipe înzecit

De multe — dacă-s cu bănat! ...

Martie 1900.

IOAN SCURTU.

Ziarul buniceî.

În o dimineață din săptămâna trecută me rentor-sei obosită de moarte, cu mătușica, din primul meu bal, la care bunica nici decât nu voiă să-mi permită a luă parte, căci, după părerea ei, unei fete de etatea mea în vremea ei nici prin minte nu i-ar fi trecut să se dorească la bal...

„Oh vai! suspină bunica dealungul odăilor, cum se schimbă lumea!... Abia-ți îmbraci copila în rochie mai lungă, ea la moment se gândește la bal... Dar v'ai ce face, sunt copii moderni și pace!...

În fine când a sosit ziua mult așteptată și am mers la bal, sfatul buniceî. îmi sună mereu în urechi și l-am pus momentan în practică; înse, firește nu cum l-a rostit ea, ci întors. Nouă toururi am dansat, iar în al zecelea am ascultat ce-mi vorbiă el!... Și după cum am amintit mai sus, când me rentor-sei prăpădită de oboseală de la bal, primul lucru al buniceî fu să me sărute și să întrebe:

— Ei bine Mițică, ai ținut sfatul meu?... Nu ți s'a făcut reu de dans?... Spusu-ț-or multe verđuscate cavalerii?... — O, ce gândeșei bunică, cum nu!... Eü inse

n'am ascultat de loc; și cu toate fleacurile cavalerilor me ispitiă mult musica să sbor pe parchetul lustruit și să dansez până la moarte, m'am adus aminte de cuvintele tale și n'am dansat mai repede decât uite așa.

Și am făcut câteva întorseturi de vals în tact lin cum am vădut că dansează câte o damă în etate. Dar vai peccatele mele!... Odată tronc și desub jachetă îmi luncă posa lui ce mi-a dat după quadri-lul al II, și par că din adins cădü tocmăi naintea buniceî!...

Vai de mine, vai de secretul meu, ce va zice bunica!?... Eram aproape să ametesc de spaimă și începui a borborosi confus:

— E o ilustrată modernă, bunică; dar în bal n'a avut peană să mi-o adreseze... Serrios bunică, să nu gândeșei că-i posă...

— Nu-i posă? Oare?...

Și bunica examină sërmana mea posă cu așa stricteată de par' că ar fi voit să afle ce inimă palpită în pieptul figurei de salon ce represintă aceea... Priviam mută, cu mânilor împreunate la bunica și-i imploram grație pentru fapta mea, dar bunica tăcea... Buzele-i erau strîns lipite deoaltă, sprâncenele i se îmbinau din ce în ce mai mult, iar ochii-i schinteau!... În fine erupse furtuna...

— Dar bine, Mițică cine-i acesta? Cum îl chiamă și ce ți-a vorbit el ție?...

Tonul ei eră mai strict ca de obicei și esprimă așa de multă muștrare, încât cu suflet pocăit, plângend me așezai lângă ea și-i spusei că-l chiamă Ghiță! Ghiță Codrean. Că ochii-i sunt negri ca noaptea, iar vocea lui e așa de dulce ca freametul frunzelor când le adie zefirul; în fine i spusei că el mi-a zis că eü sunt primul și ultimul lui ideal!...

Și bunica mea care altă dată eră așa de severă, acü me mângăiă și netediă ca pe un copil, fără a-mi zice o vorbă, căci buzele-i tremurau de emoțiune,

Și mie...

După multe rugăminte învinsei pe bunica și-i storsei promisiunea că-mi dă voie a merge la bal...

În zilele dinaintea balului îmi vâjăiă capul de sfaturi cu cari me tractă bunica la tot pașul: „Ingerașul buniceî, să nu dansezi mult, numai tot al zecelea tour... Apoi n'ascultă la tot ce-ți spun dansatorii eleganți! Ei vorbesc iac' așa în vânt, le place foarte să glumească cu fete tinere ca tine!... — N'avea frică, bunică; i ziceam eü, n'o să le cred niçi o vorbă!

Iar în secret gândiam, „afară de unul, care nici odată nu vorbește n vânt“.

iar ochii ce se nisuiá a-ș ascunde sub pleoapele lungi, erá inundați de lacrimi ...

— Bunică, intrerusei în fine tăcerea, nu te supără că am fost așa de neascultătoare și am crezut ce mi-a vorbit un tiner; dar de l-ai vedea, atunci sânt sigură că și tu l-ai aflá cu totul deosebit de ceialalți tineri! ... E așa de plăcut, apoi ochii să-i veđi! ... sânt ca doue stele! ... Mereu imi pare că-i ved 'naintea mea... Oh bunică, spune-mi ce să fac?! ... Tu n'ai primit nici odată posă de la vr'un tiner și n'ai gândit apoi mereu la el? ...

— Eú? ... și bunica a tresărit, s'a roșit puțin, pe urmă a ris ... Copilă nebunatică, ce idei sânt astea?! .. Firește că n'am primit ... În vremea mea n'a fost așa modernă boala asta. În sfârșit să gătăm cu flecurile aceste ... Posa coconășului acestuia ve remânea la mine; tu vei uítá de el și iarăș vei deveni ca mai nainte, copila bunicei cea bună și ascultătoare! ...

Cu asta chestiunea fu terminată și bunica ordonă strict liniște în toată casa, numai ca Mițica ei să poată dormi liniștit după atâta oboseală ...

În zilele următoare eram tot tristă și abătută ce dádea mult de eugetat bunicei. Se nisuiá din resputeri a me distrage și a-mi abate gândul de la el! ...

— Mițică, imi zise odată, tie îți place mult să îmbraci toaletele mele de moda veche; acum ai timp, le-ai putea încerca pe toate. Íată cheia de la dulapul cel mare, du-te și te distrage! ...

Am luat cheia și cu pași alene am mers în odaia în care erá dulapul și rënd pe rënd am îmbrăcat toate toaletele bunicei ...

Uf cât de fermecator imi părea de altă dată foșnăitul trenei de mătasă, când me plimbam prin odaie; iar acú nu aflam nici o plăcere în toate lucrurile aceste ... Ce-mi foloseșce mie că rochia bunicei cea rosă imi șede de minune, dacă el ... Ghiță ... nu me vede și nu-mi mai poate spune cuvintele seducătoare: „Ești primul și ultimul meu ideal“.

În fine obosită m'am așezat înaintea dulapului și distrasă rēscoliam printre scrisorile și cărțile bunicei ... Eráu între ele foarte multe cărți școlastice, pe cari nu șcieam pentru ce le-a păstrat bunica până acú ...

Începu a rēsfoi foile și surprinsă observaí pe fiecare foaie doue litere inițiale serise cu cerneală roșie, ici colea erá desemnată câte o inimă străpunsă, iar pe pagina ultimă a cărții erá zugrăvit un mormânt și o cruce, iar sub mormânt din cuvintele pe jumătate șterse putui silabisá următoarea strofă:

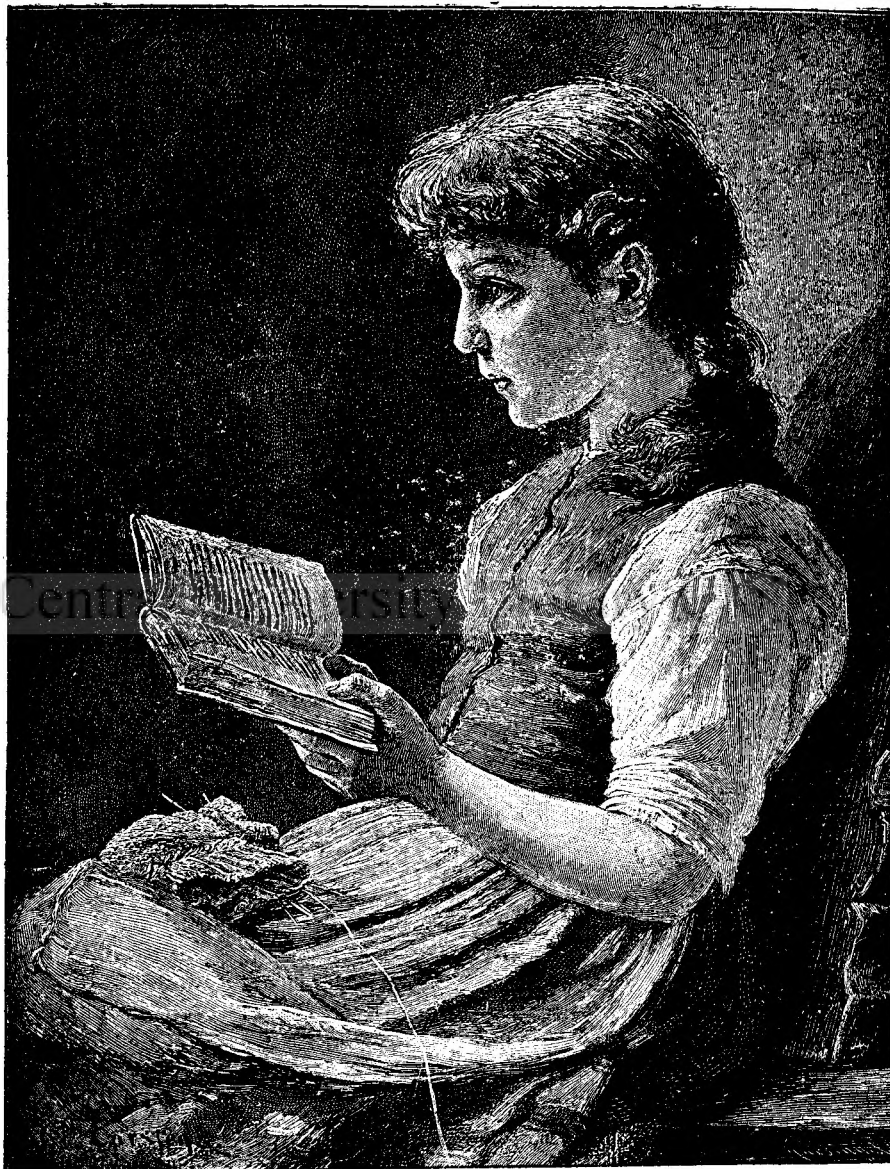
„Le-am îngropat azi rënd pe toate:
Visuri, speranțe ce-am avut;

Mi-am îngropat și fericirea,
Căci vai, pe el îl ved perdut!“ ...

Imi veniá să nu-mi cred ochilor? Cum, bunica?! ... Ea? ... Să fi fost cândva idealistă?! E un ce peste putintă.

Ispită de curiositate incepu a esamina mai cu atențiune filele îngălbinite de timp și la tot pasul întimpinam câte o nouă descoperire ...

Eráu o mulțime de ordini de dans, cari arătau

Primul roman.

lámurit că bunica n'a dansat numai tot al zecelea tour, și pe toate.

În sfârșit observaí un mic Notes pe care aproape nu-l băgasem în seamă, căci pulverea se așezase pe el ca un covor, par c'ar fi voit a-l ascunde dinaintea ochilor indiscreți ... L-am șters de pulvere, am deslegat panglica oarecând albastră cu care erá legat și spre cea mai mare surprindere, din Notes lunecă o posă frumoasă! ...

(Finea va urmă.)

P e l a c .

*Gânditor pescarul își oprește
Luntrea sa, privind la chipul lunii,
Ce în mii de stropi se oglindește,
Amăgind cu farmecul minunii.*

*Ca-n tăcerea nopții să-și petreacă.
Lacul spune-un basm din vremi de-apoi.
Ascultându-l de pe mal s-apleacă
Sălciile, scuturându-și foi*

*„Ci c'a fost de împărat o fată
Și-un biet pescar ce-o îndrăgise,
Doarme-acum sub apa-î lin mișcată,
Raza lunii făurindu-î vise.”*

*Dar pescaru-n luntre ce visează.
De privește-al lunii chip mereu?
Și de ce din când în când oftează?
O fi basmul trist — mai știu și eu.*

SORIN.

Causele miopiei la copii și înlăturarea lor.

Copiii devin scurți de vedere sau în urma folosirii prea îndelungate și prea încordate a ochilor sau dacă lucrând își țin corpul necorect, sau dacă lucrurile și le isprăvesc în odăi prea puțin vederoase. Dacă cartea sau un oareșcare alt obiect, asupra cărora are să le fie atenția concentrată, sunt prea departe de ochi, sunt prea jos aședate, atunci — pentru ca ei să poată învăța resp. lucră — trebuie să-și aplece corpul prea tare înainte, deci și capul. Prin poziția aceasta prea aplecată a corpului, se adună mult sânge în creier și 'n ochi, masa aceasta de sânge exerciază înse o presiune mare asupra părților acestora și presiunea aceasta cauzează foarte adeseori miopie.

Odăile sunt prea puțin vederoase mai vartos pe sub seară; la apus de soare și dimineața, când se mișcă de di, tot asemenea prea puțin vederoase sunt și locurile prea îndepărtate de fereastră și odăile, ferestrele cărora sunt decorate, mai bine zis astupate cu perdele. Între astfel de împregiurări copiii, pentru ca să vadă bine și limpede, trebuie să apropie prea tare de ochi obiectul respectiv; acomodarea va fi forțată, abnormală, ochii și-î încordă prea tare și 'n chipul acesta încă devin în foarte multe cazuri scurți de vedere.

Lucrul mult, într-un cât e împreunat cu o încordare prea mare a ochilor, încă cauzează miopie. Din acest motiv copiii sirguincioși sunt de regulă și scurți de vedere.

Miopia poate fi în fine și ereditară. Dacă în cazul din urmă mai contribuie încă și vre-unul din factorii sus atinși, cu atât mai bine va fi pronunțată. Cu cât mai adeseori și cu cât mai mult își exerciază factorii sus numiți influința lor stricăcioasă asupra

ochilor, cu atât mai sigur și mai iute se ivește miopia.

Cum să apărăm deci ochii copiilor în contra influințelor stricăcioase ale factorilor sus atinși?

Trebuie să-î învățăm înainte de toate, ca la ce-tit, scris și la isprăvirea altor lucruri, să-și țină corpul bine și corect și 'n privința aceasta să-î controlăm pe cât se poate numai de bine. Să-î facem tot mereu atenți la aceasta, să-î admoniăm și e foarte corespunzător scopului, dacă le îndreptăm noi însine de câte-ori e de trebuință corpul. Cu cât mai bine se vor obișnui să-și țină corpul corect acasă, cu atât mai sigur o vor face aceasta și când nu sunt acasă. Ei corpul au să și-î țină pe cât se poate numai de drept, numai atât de aplecat, cât e nesmintit de trebuință.

E mai bine, dacă cartea o țin în mână și dacă ea e întotdeauna mai sus, decât mai jos așezată. În chipul acesta apoi distanța dintre ochi și carte nu va fi prea mare și ei nu vor fi siliți să se aplece, pentru ca să vadă bine, căci ținând cartea în mână o vor putea după plac apropia ochilor și fiind că e mai sus așezată, — e evident — că nu vor fi siliți să se aplece.

Copiii, cari sunt deja scurți de vedere, să folosească ochilari. Ochilarii trebuie să fie înse chiar potrivii pentru ochii respectivilor, ei trebuie să delature toate abnormalitățile de acomodare, ca astfel prin folosirea lor, purtătorii să-și poată isprăvi bine, ușor și fără nici o încordare toate lucrurile lor. În privința aceasta se fac înse — durere — cele mai multe greșeli, întru cât mulți părinți le dau după chibzuirea lor copiilor spre folosire ochilari sau prea tari sau prea slabi și astfel în loc să le ajute, le strică și mai tare ochii, copiii devin și mai scurți de vedere, decât cum sunt. Din acest motiv toți părinții, copiii cărora au nevoie de ochilari, consulteze în privința aceasta medicii specialiști, cari în tot cazul le vor prescrie cei mai buni și cei mai folositori și să nu eruce banii, căci prin erucarea aceasta ruinează numai ochii copiilor lor proprii!

Sub nici o împregiurare nu-î iertat să citească, să scrie sau să isprăvească vre-un alt lucru copiii atunci, când nu e destulă vedere în odăi. Cei mai mulți au înse datina rea și deamă numai de condamnat de a nu aprinde lampa — din punct de vedere economic — atunci, când ea ar trebui să fie ori și cum aprinsă zicând, că vedem încă și așa. De ar ști părinții câți copii devin scurți de vedere prin economia aceasta atât de irațională, atunci de sigur n'ar practică-o. Îndată ce se întunecă, copiii trebuie să se lase de lucru și să se prindă iarăș de el numai atunci, când odaia e provădută cu destulă lumină artificială. Copiilor nu-î iertat să lucreze sau să citească în colțuri întunecoase ale odăii sau în locuri prea îndepărtate de fereastră, deci și de lumina zilei. În general avem să le interzicem copiilor strict și energic cetitul mult, prin aceasta își strică numai ochii. Ei au să-și învețe lecțiunile și nimic mai departe.

În școale trebuie să aibă locuri vederoase. Din acest motiv toate școalele trebuie să fie pe cât se poate numai de vederoase și provădute cu o ventilație bună. Ventilându-se ele bine, va fi în ele întotdeauna aer curat și proaspăt, iar nu cald și stricat, prin ce apoi provenim unei alte cauze a miopiei.

O altă cauză a miopiei e cetitul de sub bancă.

Copiii și de regulă cei leneși, cari nu învață nimic acasă, se duc nepreparați la școală. Aici apoi având să răspundă, așază cartea sub bancă (într'un loc întunecat) și citesc astfel pe lângă o încordare destul de mare a ochilor din cartea aceea, ce ar trebui să știe d'a rost. Ingrigească-se părinții, ca copiii să-și învețe bine lecțiunile acasă și 'n acest cas nu și le vor ceti de sub bancă, iar pe altă parte e datorința dascălilor să-i controleze strict în privința aceasta.

Copiii nu-i iertat să lucreze în odăi întunecoase. Ferestrele odăilor sub decursul lucrului nu-i iertat să fie acoperite cu perdele, pentru ca lumina zilei să poată intra în abundență în ele; tot asemenea să nu le întunecăm prin închiderea jalușinelor. Hârtia cărții trebuie să fi albă sau să bată în galben; tiparul mare și curat. Hârtia de scris albă și cerneala neagră; masa de lucru neagră și să nu strălucească. Lampa să dea o lumină destul de intensivă, dar nu prea intensiva, căci în acest cas e foarte stricăcioasă pentru ochi. Pe lampă să punem întotdeauna apărător; prin folosirea acestora, lumina nu va atinge direct ochii copiilor și nu se va împrăscia în toate părțile, ci va cădea numai pe masă resp. pe obiectul de pe masă. Apărătorii nu-i iertat să fie roșii, ci verzi, albi sau suri.

Copiii nu-i iertat să lucreze prea mult cu mintea. Din acest motiv nu-i iertat să lucreze mult timp în continuu, ci din când în când au să facă câte o pauză de recreație și numai după aceasta să se prindă iarăș de lucru. După isprăvirea lucrului să-i lăsăm să se joace, să alerge pe afară, să facă mișcare în aer curat și liber. Nu-i iertat înse, ca după o muncă spirituală să facă o muncă corporală prea obositoare spre pildă: gimnastică de o durată prea lungă.

Fie, ca sfaturile acestea să le îmbrățoseze cu căldură cei mai mulți părinți, și ca în consecință copiii lor să aibă întotdeauna ochi buni și sănătoși, iar nu înarmați cu ochilari.

Drd CORIOLAN NEDELCU.

Doine populare.

— De la Focșani. —

Frunzuliță draga mea,
Mult ascunsă nu ședeai;
Înverdesce frunză 'n fag,
Să petrec lumea cu drag.

Frunză verde lemn uscat,
Badea trece supărat,
Mândra după el venia,
Și într'una că-mi plângea,
De mână țindu-se,
Din gură muștrându-se:
— Bade, bădișorul meu,
De te-ar bate Dumnezeu,
De te-ar bate
Și te-ar bate,
Să n'ai în lume parte,
Te-ai jurat bade anume,
Că nu este om pe lume,
Pe noi să ne despreune;
Jurământul l-ai căleat,
Și pe mine m'ai lăsat;

Plânge-oiu și te-oiu blestemă,
Cu lacrimi ca odera,
Uscă-te-ai bade uscă
Ca frunza arinului,
Și ca vârful spinului;
Să te-ajungă bade ajungă,
Nevoile cu punga,
O sarcină de junghiuri,
Și o păreche de friguri,
Să te-ție bade-ție,
Din culesul viilor,
Pân' în ruptul buților,
Din culesul cănepii
Până 'n ruptul cămeșei.

Foaie verde de sălcuță,
Toti voiniciu-s cu drăguță,
Numai ești sărac de mine,
N'am nici una de rușine,
Mândra mea cea de demult,
Zice că ești n'o mai uil,
Dar ești zeu că n'o dorești,
Nici la moartea mea să vie,
Nici lumina să mi-o ție.
Foaie verde ș-o calea,
Viata-mi e grea belea,
Să scap și ești odată,
De viața blestemată,
Odată tot o să scap ești,
Numai de n'o fi prea târziu.

Leagănă-te vârf de fag,
Că mi s'a dus ce mi-o fost drag,
Leagănă-te și tu nuc,
Căci ești reu me usuc,
Leagănă-te și tu brad,
Că ești mereu în foc ard,
Că s'a dus ce mi-a plăcut,
Dar nu-l pot uita mai mult,
Că fost tiner voinicel,
Și cum mai trăiam cu el!

Foaie verde rug de mure,
Drag mi-e cărciuma 'n pădure,
Să mănânc și să beau bine,
Cu puicuța lângă mine.

Dorule pustiit și căne,
De ce te-ai legat de mine?
Tu de mine te-ai legat,
Ca fasolea de arac;
Fasolea are soroc,
Se urcă pân' la un loc,
Se 'ntoarce și face bob,
Tu me prăpădesci cu foc.

Foaie verde pătrunjel,
Aș scrie nu răvășel
Și l-aș trimete măicuței,
Măicuții, drăguții:
De mai am vr'un frate 'n lume,
Să nu-l blasteme ca pe mine:
Să umble din sat în sat,
Nebăt și nemăncat,
Și la vreme neschimbat;
Să umble din țară 'n țară
Cu haînele 'n subțioară.

CHRISTIAN N. ȚAPU.

Tempora...

Acum câțiva ani, unul dintre cei mai de seamă studenți ai universității noastre eră și tinerul Coriolan Drăgănescu.

Avea inteligență vie, caracter de bronz, temperament de eroi; pe lângă acestea, natura-l înzestrase cu un talent de orator de o putere irezistibilă.

Se înțelege că posedând astfel de calitate, Coriolan trebuia să ajungă în fruntea camaradilor lui.

El conducea toate mișcările studenției.

De câte ori generoasa tinerime universitară, ne mai putând sta indiferentă față cu impregiurările politice, se hotără să-și spună și ea cuvântul ei, Coriolan îi strângea rîndurile, o organiză, o îmbărbătă, o înflăcăra și o ducea — la statua lui Mihaiū-Viteazul.

Până aci, Coriolan eră mare, eră incomparabil; dar aci, la statua eroului de la Călugăreni, eră prodigios.

Cuvântarea lui eră așa de sguuitoare, încât auzindu-l, te mirai de nepăsarea eroului de bronz: cum oare nu descălică, precum odinioară comandorul lui Don Juan, spre a face și el o demonstrație?

De câte ori auzieam pe Coriolan înflăcărând tinerimea generoasă, — și l-am auzit de multe ori, — me gândeam că tinerul acesta și-a întârziat intrarea în lumea terestră cel puțin cu două trei sute de ani.

A! el trebuia să se nască pe vremea când tirania sugrumă popoarele, când nu erau încă proclamate drepturile omului, când lumea gemea cu grumajii striviți sub călcăiul despotismului.

Aș fi vrut să ved pe tirani față 'n față cu Coriolan Drăgănescu!

Desigur, proclamarea drepturilor omului n'ar fi întârziat atâta!

Dar astăzi! Astăzi când ne bucurăm de atâtea libertăți, când nu se mai pomenește măcar de tiranie, când opera progresului nu mai are nici o pedică...

Și cu toate astea, chiar astăzi sînt așa de dese impregiurările în cari ordinea publică ar fi turburată fără amestecul tinerimii generoase.

Spre a da o idee despre Coriolan Drăgănescu și despre activitatea lui de tribun al tinerimii, nu voi face frase pompoase; me voi mărgini a reproduce câteva pasaje din „Amicul Poporului“, de pe vremea când acest tiner mergea foarte des la statua lui Mihaiū.

Îată:

„... Tinerimea universitară, având ca totdeauna în fruntea ei pe distinsul student în drept, eminentul tiner Coriolan Drăgănescu, a pornit din Cismegiu în corp compact, voind să meargă la statua lui Mihaiū Bravul, unde doria să aducă, în aceste momente de

doliū pentru țară, pentru popor, pentru națiune, prinosul ei marelui eroi al naționalității noastre.

„De și studenții înaintau în cea mai perfectă ordine, la colțul bulevardului aū fost opriți de un cordon de sergenți, de agenți secreți și bătași.

„Însedar tinerul Coriolan Drăgănescu, împreună cu toată tinerimea, a protestat în numele drepturilor încrise în constituție, miserabilii polițiști nu i-aū lăsat să trecă.

„Atunci bravul tiner Coriolan Drăgănescu a strigat: „Fraților! la Mihaiū Bravul! după mine, la la Mihaiū Bravul!“ și a voit să înainteze.

„Tinerimea entusiastă a voit să urmeze pe bravul ei tribun. Atunci sbirii aū început să lovească în dreapta și 'n stînga cu ciomegele și cu tesacele etc. etc. —“

Apoi:

„Tinerul Coriolan Drăgănescu, bravul student, care se află în fruntea tinerimii universitare aseară pe bulevard, a fost arestat de către bandiții poliției. El se află ținut la secret, fără să poată comunica nici cu părinții. Se crede că a fost lovit grav și torturat în arest; pentru aceea, miserabilul jude, rușinea magistraturii, al cărui nume ne facem o datorie de pudoare a nu-l mai pomeni în coloanele noastre, nu permite nimenui a da ochi cu tinera victimă a acestui regim de teroare!“

Și alta:

„Guvernul a înebunit!

„Miserabilii își fac de cap!

„Aseară, pe când studentimea, adunată la statua lui Mihaiū Bravul, ascultă cu inima încordată, cu sufletul transportat, patrioticul și magistralul discurs al tinerului și eminentului student Coriolan Drăgănescu, asupra dreptului ce-l are poporul de a protesta contra guvernului banditese, poliția a dat năvală asupra acelor cari vor fi mâne fala țerii, și lovind, sdrobind, sdrelind orbeșce, și-a făcut loc până la statua eroului de pe treapta căreia vorbiă oratorul.

„A fost o scenă de teroare de nedescris.

„La vederea agenților avinați, cari voiau să pună mâna pe el, tinerul Coriolan s'a suit repede pe statuă, și 'ntr'o clipă a fost în picioare pe coapsa calului, de unde a strigat: „Fie toată lumea martoră la această nouă infamie a celui mai infam dintre regimuri!“

„Dar bandiții l-aū apucat de picioare. Atunci bravul tiner a luat pe la spate în brațe trupul lui Mihaiū Bravul și s'a înleștat de el cu putere. Bandiții îl trăgea de picioare așa de tare, încât, dacă tinerul nu cedă și nu lăsă pe Mihaiū bravul din brațe; acele fiare sêlbatiche i-ar fi smuls picioarele din încheeturi.

„Nu! nu! acest guvern a înebunit!...“

Acesta eră Coriolan Drăgănescu.

Și cu toată prodigioasa lui activitate de tribun politic, el nu și-a neglijat studiile decât foarte puțin. A frecventat regulat cursurile la universitate șapte ani, și nu cu puțină bucurie părinții, rudele și numeroșii sei amici aū citit într'o zi în „Amicul Poporului“ următoarea notiță la ultime informațiuni:

„Aflăm cu deosebită plăcere că tinerul Coriolan Drăgănescu, eminentul student al universității noas-

tre și-a susținut cu succes tesa de licență în drept, tratând cu mult talent despre „Ordinea publică în Statul modern“. Eminentul tiner a fost viu felicitat de membrii comisiei. Din parte-ne, ne facem o datorie a-l felicita asemenea, dorindu-î strălucită carieră pe care de sigur cu talentele sale o merită“.

Licențiat în drept! tiner eminent! eminent orator! Caracter mare! Idei generoase! șel. șel.

Desigur, mi-am dis eū, iată un cetățan de mare viitor. Frumoasă carieră!

Îl avusesem totdeauna în vedere pe eminentul tiner. Isprăvile lui ca student erau așa de sgomotoase, încât mai în fiecare zi trebuia să aud, să citesc sau să pomenesc de acest frumos nume: Coriolan Drăgănescu!

Par' că a fost înse un făcut ...

După ce am citit notița despre obținerea licenței lui în drept, încet-încet am început să uit de acest nume, altădată atât de celebru, și eră firese lucru: îl uitam fiind că nu mai me împedeam de el la tot pasul.

De mult acum îl uitasem de-tot.

Eră vreme turbure. Chestiuni politice acute; erisă economică, agricolă, finanțiară; călcări mai mult sau mai puțin grave ale pactului fundamental — toate acestea iritaseră mult opinia publică.

Studentimea eră în ferbere și pusese de gând să manifesteze.

Ce s'o fi făcut astăzi la statua lui Mihaiu-Viteazul? Ia să vedem.

Am luat „Amicul Poporului“ și am citit:

„Aū trecut de culmea infamiei! Săriți, cetățeni! Regimul a turbat!

„Fapta de azi a acestor tâlhari a întrecut tot ce se putea închipui din partea unor așa lăpEDAți de lege și de DumneDEU!

„Studentii aū fost schingiuți, sdrobiți, măcelăriți!

„Bandiții regimului aū avut ordin să tragă 'n carne vie și aū tras!

„Sângele generoasei tinerimi române a roșit marmora albă pe care se ridică statua celui mai mare eroi român.

„Să nu creadă înse bandiții că nu va veni ceasul pedepsei!

„Ucigașii tinerimii sūnt notați și nu vor scăpa de răspundere măcar de s'ar ascunde în gaură de șarpe

„În deosebii, promitem nerușinatului inspector polițist, canaliei ordinare, mișelului fără rușine, sēlbaticului sbir și calău antropofag, care răspunde la desgustătorul nume de Coriolan Drăgănescu ...

CARAGIALE.

Soacra către ginere.

— Ei Jorjule, nu ești mulțamit de nevastica ta?

— Ba eu dēnsa aș fi, dar s'a supērat cu dta.

— De ce?

— Pentru că nu m'ai dat afară pe use când am venit să-ți cer mână ficeii.

— Conașule, a venit un negustor de vite care vrea să vadă boul cel mare.

— Spune-î să me aștepte puțin că viū îndată.

România la expoziția din Paris.

— Inaugurarea pavilionului românesc. —

La 18 maiu s'a făcut inaugurarea pavilionului României.

Inaugurarea a fost făcută în chip foarte strălucit. Pavilionul eră decorat la exterior și în interior cu bande și drapele franceze și române.

Comisarul general, dl Ollănescu, incongiurat de personalul legațiunei și al comisariatului român, a primit pe invitați.

Apoi dl Ollănescu a pronunțat o mică alocuțiune în care a amintit că de la 1867 România n'a luat parte în mod oficial la expozițiile franceze și adaose că de astă dată a voit să figureze nu spre a stabili o confruntare între industria ei și aceea a altor țeri, ci spre a se instrui. Oratorul crede că prin expoziția ce a făcut în acest mare turneu internațional, România, afirmându-și existența ei din punctul de vedere industrial, intelectual și politic, a dovedit totodată că e o țară cu viitor.

Discursul dlui Ollănescu a fost salutat cu nenumărate aplause.

De față se aflau dl Picard, comisarul general al expoziției și principalii sei colaboratori, dl Villa, comisarul Italiei, mai mulți diplomați și mai multe notabilități mari ale diferitelor națiuni.

Apoi cei invitați aū străbătut pavilionul, exprimându-și la fiecare pas admirațiunea lor.

Porțile laterale sūnt de o bogăție extraordinară de ornamentație și amintește toate tipurile arhitecturii române din al XVI-lea și al XVII-lea secol, al acelei arhitecturii bizantine așa de luxoasă în decorațiuni.

Partea stângă a catului de jos e rezervată expoziției de sare. Aci se află un glob de 2 metri diametru, pus pe un soclu de 1 m. 50, făcute în totul de sare.

Tot în catul de jos la dreapta e expoziția de litere, științe și arte, apoi aceea de caretășărie, de selărie și pielărie.

Mergēnd mai la dreapta, se află secția mecanice și a industriilor metalurgice și apoi bogățiile subterane ca parafina, cărbunul, celebrul chihlibar negru și petrolul.

O frumoasă scară cu douē rampe conduce la etagiul întēiu.

În galeriile din partea stângă se află decorația locuințelor. Se observă aci prea frumoase mobile, între care un mobilier complet și un portal monumental făcut de școala de arte și meserii din București. Tot aci în partea stângă se află expoziția geniului militar: colecție de arme perfecționate, pirotehnie, hărți, echipamente, etc.

În galeriile din dreapta se află: Papetăria, Economia socială și Higiena, apoi probe din toate apele minerale din România.

Academia Română a expus o serie de 110 volume din publicațiile sale.

După aceea vine o colecție din cele mai curioase de unelte de agricultură, silvicultură și pescuit.

În fine, e expoziția retrospectivă de obiecte de artă, în care se află tesaurul din Pietroasa, un giuvaer superb ornat cu multe pietre, tot felul de broderii și de vestimente preoteșci din secolul al XIV-lea și XVI-lea. Evangheliu și liturghii în limba slavă și română, din primele tipografii din secolul al XV, și

o frumoasă colecție de medalii și monete. Aci se află și Evanghelia scrisă de regina României.

După ce s'a terminat vizitarea întregului pavilion, dl Ollănescu a rugat pe principalii invitați să vie la restaurantul român Doiciu, care eră pavoasat cu mult lux. Aci cântă muzica română condusă de Pădureanu.

S'a oferit celor invitați un *lunch*.

Serviciul a fost splendid făcut de chelneri în livrea albastră aurită și de dame îmbrăcate în pitorescul costum românesc.

S'au ridicat mai multe toasturi călduroase pentru familia regală română, pentru prosperitatea României și pentru președintele Republicii Loubet.

Ilustrațiile noastre.

Maiu. Luna lui maiu în anul acesta e foarte caprițioasă. În loc să fie un timp frumos, e rece și îngheață. Poate tocmai pentru aceasta ne-o înfățișază și pictorul prin o figură de femeie.

Și mie. Mama bună dă mâncare fetiței sale mai mici. Băeții mai marișori privesc cu plăcere cum mănâncă micuța. Și uitându-se, capătă și ei poftă. Și cer: Și mie.

Primul roman. A terminat tocmai acum școala superioară de fete. Venind acasă la părinți, a zărit pe measă un roman. A început să-l citească și ce plăceri îi face lectura! Încă n'a cetit nici un roman. Și grozav se interesează dacă amoroșii vor fi fericiți săi ba.

LITERATURĂ.

Țiganiada sau Alexandria a țigănească, o prea frumoasă povestire în 12 părți sau cântări și în vr'o 5000 de stichuri, scrisă acum 100 de ani de preaiuscitul Ioan Budai Deleanu, iar acum din nou scoasă și pe înțeles întocmită de V. O. Sub acest titlu a apărut de curând în editura librăriei Ciureu din Brașov vestita lucrare a lui Budai Deleanu. Autorul, unul din primii lucrători ai renașterii noastre literare, a trăit între anii 1770—1820; a fost și profesor la Blas, dar s'a ilustrat mai cu seamă prin scrierile sale, dintre cari „Țiganiada” ocupă un loc de frunte. Retipărirea acestei lucrări în timpul de acum oferă nu numai o lectură plăcută și ușoară, dar totodată ne dă prilegiul a studia limba noastră de la sfârșitul veacului al 18-lea, comparându-o cu cea de acum. „Țiganiada” devine interesantă și prin mulțimea de cuvinte vechi, din cari unele azi nu mai sânt în us. O lectură foarte potrivită pentru popor.

Din lumea poeziei. Dl Charles-Adolphe Cantacuzène, publică la librăria Perrine din Paris, un nou volum de versuri intitulat „Cinglons les souvenirs et cinglons vers les rêves”. E o colecțiune de delicate inspirațiuni turnate într'o formă elegantă și care după ce le-ai citit, îți lasă o dulce durere. Poetul, de și trăind în lumea tramvaiurilor electrice și a trotuarelor de basalt, totuși se avântă în lumea în care ori și ce femei eră damă mare și inspiră pe poeți, în lumea eleganței parfumate de altă dată și care acum nu mai este. Ca să dam o idee de felul de a serie al dlui Charles-Adolphe Cantacuzène, publicăm mai

jos o traducere a uneia din bucățile acestui volum: „Schiță de toamnă”, traducere făcută de Al. Macedonschi:

L-am sărutat, l-am sărutat,
 Obrazul tei divinizat
 De suferință și de traiu,
 Printre pădurea fără graiu,
 Pe care toamna ce trecea
 Cu greu-î sbor o atingea,
 Cum treci și lu și cum te duci
 Spre ceata vagilor nălucii,
 Ce mai tîrziu sau mai curînd
 Ne 'mbracă 'n vîlul ei pe rînd.
 — O! buna mea, O! scumpa mea! —
 Spre ceata tristei bîtrîneți
 Lintoliu pentru frumuseți...
 Dar făr' să vreaî a ști de ea
 O! dulcea mea! l-am sărutat
 Obrazul tei divinizat
 De suferință și de traiu,
 Printre pădurea fără graiu.

Fabricarea berei. Sub titlul acesta dl Vasile Taban a scos la lumină în București o lucrare, care cuprinde povești despre cultura hameiului, imposibil de bere în diferite țeri, aflarea densității alcoolurilor, precum și aflarea capacității unor vase pline cu lichid.

TEATRU.

Dșoara Agata Bărsescu la Tergu-Jiu. Zilele trecute dșoara Agata Bărsescu a jucat la Tergu-Jiu, debutând cu mare succes în piesele: Magda și Sapho. Publicul i-a făcut ovațiuni.

Serbarea italiano-română din Iași. La 30 aprilie (13 maiu) s'a dat în Teatrul Național din Iași serbarea aranjată de studențiune în onoarea italienilor, cari în toamna trecută au primit cu atăta entuziasm manifestația Românilor făcută în Roma la Columna lui Traian. Serbarea s'a deschis cu marsul regal italian, executat de orchestră; urmă imnul studenților italieni și „Deșteaptă-te Române”, executate de corul dlui T. Cernă. State Dragomir recită cu foc niște versuri de ocazie, și artistul Borelli recită oda: „I. Rumeni a Roma”, datorită dlui I. Barberis. Dl Th. Burada farmecă auditorul cu arcușul seu, executând câteva doine și cântece naționale frumoase și mișcătoare. Eminentul bariton Giovachini, dra Camelia Mihăilescu electrisă adunarea, cu ductul din actul II din „Rigoletto” și il farmecă cu cântecele noastre naționale. Mica Anicuța Gărgă a format un punct atrăgător al programului. Rădulescu Marin a excelat în „Furtuna Casnică”, iar dna Aristița Romanescu în „Miorița” și „Biletul”, cât și în „Furtună Casnică”, entuziasmând auditorul, încât aplauzele au ținut minute întregi. I s'au dedicat versuri datorito dlui Const. Brăescu, student și ziarist din București. La sfârșit s'au oferit dnei Romanescu și dșoarei Mihăilescu două coșuri mari cu flori și cu panglică tricoloră.

Producțiuni teatrale în Draos. Tinerimea română din Draos, comitatul Aradului, a dat la Sf. George, sub conducerea învățătorului Ioan Dumitrescu, niște producțiuni teatrale. S'au predat dialo-

gul „Despre vinul de poame“ de I. Pop Reteganul; comedia „Rusaliele“ de Vas. Alexandri; poesia „Dormi în paceu de Vlahuță; dialogul „Despre lux“ de I. Pop Reteganul; comedia „Otrava de hârciog“ de Ant. Pop; anecdota „Șeaua și țiganul“ de Th. D. Speranța. În sfârșit s'a cântat câteva cântece.

MUSICĂ.

Opera română din Bucuești. Cetim în „Tim-pul“ că dl Eduard Wachman, directorul Operei Române, va continua să dirijeze Opera și pentru viitoarea stagiune. Dl Wachman a declarat că nu va mai cere nimic ministerului instrucțiunii publice afară de 35.000 de lei cu care ministerul subvenționează Opera. Budgetul Operei va fi deosebit de a societății dramatice.

Concert la Buziaș. Reuniunea de cântări și musică a plugarilor români din Hodoș a dat în duminică trecută, cu ocaziunea instalării protopresbiterului Ioan Pepa, concert în Buziaș, în salonul de cură. Concertul s'a compus din compoziții de Cordonean, Vidu și Musicescu. S'a predat și „Soldan viteazul“ de Alexandri.

BISERICĂ și ȘCOALA.

Reuniunea femeilor române gr. or. din opidul Hunedoara a reparat edificiile bisericii pe din afară, precum și zidul de la curtea bisericii, cu suma de 900 coroane; la repararea unor lucruri din curtea bisericii a mai adăus și dna presidentă Amalia Dima din al său propriu. Reuniunea a cheltuit până acuma pentru biserica aceea 1600 coroane. Dnele Amalia Dima, Maria Muntean și dna Danila, precum și dl Constantin Dima au dăruit bisericii diverse obiecte prețioase.

Instalare de protopresbiter. Duminică trecută s'a făcut la Buziaș instalarea noului protopresbiter, dl Ioan Pepa. Actul instalării a fost sevășit de dl protopresbiter dr. G. Popovici din Lugos, ca comisar consistorial.

„Corda Fratres“. Federațiunea de studenți „Corda Fratres“, direcțiunea secției române, ne trimite urmatorul avis: Având în vedere apropierea vacanțelor, — toți acei stimati domni, cari au primit apeluri pentru „Corda Fratres“, sunt rugați respectuos a răspunde până în primele zile din iunie st. n. Viena, 11 maiu n. 1900. Lucian Boleaș.

Procesiunea religioasă din București, despre care am vorbit în nr. trecut, s'a ținut duminică, după programa pe care o schițaram. Peste șezecii de mii de oameni au străbătut stradele principale ale capitalei până la șosca. Toate clasele societății, de la palat până la opincă, erau reprezentate, spre a mulțumi cerului ca a hărăzit țerii un an manos. Regele și principele moștenitor, dimpreună cu micul principe Carol, au asistat la serviciul religios, în mijlocul mulțimii credincioase. Mitropolitul-primat a mers pe jos, fără baldachin, dimpreună cu episcopii, arhierii, preoțimea, toți în odăjdile lor, purtând sfințele icoane. Corurile din capitală au intonat: „Christos a inviat!“ Doamnele din înalta societate, cu soțiile ministrilor în frunte și o sumedenie de înalți funcționari ai

statului. O priveliște imposantă, în mijlocul sunetului tuturor clopotelor din bisericile capitalei.

Adunare de învățători în Ciclova-montană. Reuniunea învățătorilor din despărțământul Oravița, diecesa Caransebeș, a ținut adunarea sa generală în comuna Ciclova-montană, la 4/17 maiu, sub presiul dlui I. Trăila, secretar N. Băiaș.

C E N O U.

Hymen. Dl George I. Garoiu, comerciant în Zerneșei, se va cunună acolo duminică, în 14/27 maiu, cu dsoara Efrosina Tipei. — Dl Antoniu Bucur, învățator și dsoara Maria Onița s'au cununat în duminică trecută la Odverem.

Șciri personale. Dna Ana Adamovici, văduvă preoteasă română în Abrud, a cumpărat cu 320.000 coroane moșia din Bobâlna, care a fost a lui Veliceta, și în urmă a lui Adolf Hirsch. — Dl dr. Liviu Tămășdan a făcut în săptămâna trecută în Budapesta censură de avocat și-si va deschide cancelăria în Arad.

Despărțimentele Asociațiunii. *Despărțământul Panclova* se va întruni în adunare generală la 3 iunie în Temes-Cubin, sub presiul dlui Petru Tisu, notar dl Petru Penția. — *Despărțământul Torac* se va constitui în adunare generală care se va ține în Toracul-mic la 4/17 iunie, convocată de parintele protopresbiter Paul Miulescu, delegatul comitetului central. — *Despărțământul Bocșa* a inființat până acuma patru bibliotecă populare și ține poporului prelegeri practice. — *Despărțământul Oșorhei* a decis să inființeze trei agenturi și trei bibliotecă populare.

Confiscarea fondului Iancu. Am scris în nr. trecut, că tabla regească din Cluș, în urmarea apelului contra sentinței tribunalului din Alba-Iulia, a confiscat numai 400 fl. din fondul Iancu, adunați după omiterea ordonanței opritoare a ministrului Perezel. Acum aflăm, din „Telegraful Român“, că în urma unui ordin venit de la guvern, poliția din Sibiiu s'a presintat la Pr. Cuvioșia Sa dl dr. Harion Pușcariu, vicepresidentul Asociațiunii și a pretins predarea libelului de depunere a fondului Iancu, depus acuma la „Victoria“ din Arad, pentru ca banii să fie păstrați de către guvern până la deciderea finală a cauzei. Dl vicepresident a dispus ca libelul să se predele.

La congresul internațional istoric, care se va ține în vara aceasta, România va fi reprezentată prin dnii V. A. Urechii și A. D. Xenopol.

Au murit — *Petru C. Cioran*, învățator la școala română gr. or. din Reșinari, la 4/17 maiu, în etate de 28 ani; — *Letiția Cioran*, unica fiică a învățătorului P. C. Cioran, mort duminică, a încetat din viață în aceeași zi seara; — *Aurelia Vașvari n. Mircea*, soția preotului Victor Vașvari din Corond, la 16 maiu, în etate de 19 ani; — *Amalia Ciocan n. Piciu*, soția dlui Ioan Ciocan, profesor la universitatea din Budapesta, la 13 maiu în Năsăud, în etate de 40 ani; — *Lucreția Poruț n. Ianza*, soția dlui Victor Poruțiu, administrator protopopesc gr. c. în Oravița-română, la 15 maiu, în etate de 30 ani; — *Eugenia Selăgianu*, fiica dlui Dimitrie Selăgianu, avocat în Tășnad, la 17 maiu, în etate de 3 ani.

MERSUL TRENURILOR.

Valabil de la 1. mai 1900.

Cluj—Oradea-Mare—Budapesta.						Budapesta—Oradea-Mare—Cluj.						
	pleacă	Accel.		Person.		Accel.	pleacă	Accel.		Person.		Accel.
Cluj		11 01	5 23	7 00	6 13	12 32	Budapesta	9 15	1 55	5 45	8 30	6 50
Jegenye	,	—	+6 11	7 59	7 16	+1 14	Szolnok	11 19	3 56	9 27	11 31	9 07
Huedin	,	12 20	6 40	8 37	7 55	1 44	Szajol	11 33	4 09	9 46	11 50	9 21
Ciucea	,	12 52	7 09	9 19	8 37	2 15	P.-Ladány	12 55	5 28	11 53	2 —	10 43
Vad	,	1 34	7 47	10 08	9 32	3 01	Berettyó-Ujfalu	1 33	6 03	12 46	2 47	11 18
Aleșd	,	1 48	+7 59	10 25	9 49	+3 15	M.-Peterd	—	—	1 00	3 —	—
Teleagd	,	2 01	8 11	10 42	10 07	+3 28	M.-Keresztes	—	—	1 14	3 12	—
F.-Oșorheiü	,	—	—	11 01	10 27	—	Bihar-Püspöki	—	—	1 36	3 32	11 48
Velența	,	2 25	8 32	11 10	10 37	—	Oradea-Mare <i>sosęce</i>	2 11	6 39	1 48	3 42	11 56
Oradea-Mare <i>sosęce</i>		2 31	8 38	11 17	10 44	3 57	Oradea-Mare <i>pleacă</i>	2 18	—	2 06	3 58	12 16
Oradea-Mare <i>pleacă</i>		2 38	8 43	11 36	11 04	4 10	Velența	2 25	—	2 30	4 05	—
Bihar-Püspöki	,	—	8 52	11 47	11 14	—	F.-Oșorheiü	—	—	2 41	4 16	—
M.-Keresztes	,	—	—	12 05	11 37	—	Teleagd	2 50	—	3 03	4 38	12 48
M.-Peterd	,	—	—	12 17	11 50	—	Aleșd	+3 04	—	3 21	4 56	+1 02
Berettyó-Ujfalu	,	3 18	9 23	12 29	12 05	4 50	Vad	3 26	—	3 45	5 20	1 26
P.-Ladány	,	4 03	10 06	1 34	1 19	5 40	Ciucea	4 16	—	4 53	6 31	2 16
Szajol	,	5 19	11 21	3 8	3 04	6 59	Huedin	4 52	—	5 32	7 16	2 49
Szolnok	,	5 39	11 44	3 35	3 37	7 32	Jegenye	—	—	+6 01	7 49	3 15
Budapesta <i>sosęce</i>		7 50	1 50	6 20	7 10	9 40	Cluj <i>sosęce</i>	5 55	—	6 59	8 33	3 50

Oradea-Mare—Arad.					Arad—Oradea-Mare.				
	pleacă	Person.			pleacă	Person.			
Oradea-Mare		10 20	4 30	7 —	Arad	5 10	11 20	9 35	
Ösi	,	10 30	4 41	7 16	Curtici	6 —	11 49	10 07	
Less	,	10 48	5 01	7 40	Chitighaz	6 14	11 57	10 54	
Cefa	,	11 03	5 19	8 05	Ciaba	6 40	2 33	11 50	
Salonta	,	11 26	5 44	8 46	Giula	7 27	3 05	5 26	
Kötegyán	,	11 46	6 05	9 15	Sarkad	7 47	3 27	5 56	
Sarkad	,	11 57	6 17	9 31	Kötegyán	+7 56	3 39	6 10	
Giula	,	12 21	6 44	10 01	Salonta	8 23	4 10	6 47	
Ciaba	,	2 23	7 06	4 32	Cefa	8 42	4 34	7 18	
Chitighaz	,	2 54	7 18	5 03	Less	9 04	5 —	7 51	
Curtici	,	3 28	7 45	5 38	Ösi	9 21	5 19	8 16	
Arad <i>sosęce</i>		3 55	8 48	6 05	Oradea-Mare <i>sosęce</i>	9 32	5 30	8 31	

Numerii cei groși înseamnă timpul de la 6 ore seara până la 5 ore 59 de minute dimineața. — Numerii semnați cu † înseamnă stațiile, unde trenurile numai condiționat se opresc.

Primăria orașului București, direcția serviciilor administrative.

PUBLICAȚIUNE

Cu privire la Bălcii Moșilor din Capitală care, în acest an va avea loc în zilele de la 21 până la 28 mai a. e., Primăria aduce la cunoștința generală cele ce urmează:

Locurile coprinse în pavilionul (rotunda), construit în câmpul Moșilor; de asemenea și figurile de terenuri din afara pavilionului însemnate pe planul respectiv la No. 4, 5, 10, 23 și 46 și cu destinațiunea pentru berării și instalarea de panorame, se vor închiria prin licitațiune publică, care se va ține în localul Primăriei în ziua de 11 mai ora 10 dimineața.

Toate celelalte locuri din câmpul Moșilor, afară de cele menționate mai sus, se vor închiria chiar la localitate, la biroul de percepere din acel câmp, în zilele de la 11 până la 15 mai, în orele de la 8—12 de dimineață și 2—7 d. a. de către o comisiune instituită ad-hoc, compusă din dl Șef al serviciului de percepere, din un dn Controlor Comunal și din un dn inginer. Comisiunea va închiria aceste locuri conform planului parcelar respectiv și cu chiriile stabilite prin tarifa întocmită și aprobată de Primărie. — Pentru acele locuri înse, cari vor fi cerute de mai mulți amatori, comisiunea va face închirierea prin concurență, care va începe de la prețurile din tarifa.

Doritorii de a lua cu chirie locuri în bălcii Moșilor, se vor prezenta la localurile indicate în această publicațiune, în zilele și orele fixate, pentru a lua parte la concurență, fiind pregătiți cu sumele necesare, pentru plata integrală a chiriilor.

p. *Primar I. Bărbătescu.*

Director H. Eliescu.

No. 17312 1900 aprilie 28